

راهنمای بیمار

خونریزی گوارشی

(GIB)

تهیه کننده : نجمه رضایی

کارشناس پرستاری

تاریخ تدوین: بهار 1403

تاریخ بازنگری: بهار 1407

کد سند : Bavan.Hp.SUR.3.14

در صورت مشاهده ی علائم زیر فوراً به پزشک خود مراجعه نمایید:

-در تمام موارد خونی بودن مدفوع باید به پزشک مراجعه کرد.

-در صورت درد شکم

-دهان تشنه و خشک ، ضعف و بی حالی (نشان دهنده سدیم بالا ناشی از مقادیر زیاد از حد انتی اسیدهای حاوی سدیم) و یا التهاب انتهاها و بالا رفتن وزن در اثر احتباس بعدی اب

-اسهالی که با داروی ضد اسهال و یا تعویض با انتی اسید حاوی الومینیم برطرف نمیشود. یا اینکه اسهال حاوی خون باشد.

-بیوستی که با افزایش مصرف مایعات و رژیم غذایی برطرف نشود.

-کاهش وزن

-رنگ زرد در پوست یا سفیدی چشم

منبع: کتاب داخلی جراحی برونر سوارث

4- ترکیبات سدیمی داروهای ضد اسید را بررسی کنید و از مصرف فراورده هایی که سدیم بالایی دارند در صورت ابتلا به فشارخون یا داشتن رژیم غذایی محدود از نمک ، خودداری کنید.

رژیم غذایی

1- بیماران که از زخم معده شاک میباشند باید از مصرف غذاهای آماده یا همان فست فود ها اجتناب کنید.

مصرف میان وعده های ناسالم همچون چیپس، پفک، انواع کنسروها ، غذاهای شور، پر ادویه و پر چرب را به حداقل برسانید. 3- از مصرف چای فراوان و پر رنگ ، نوشابه ، سیگار، شکلات و تنقلات، الکل بپرهیزید.

4- از خوردن سس گوجه فرنگی و ترشی اجتناب کنید.

5- در بیماران که علائم برگشت اسید معده به داخل مری با بازگشت غذا از معده به مری دارند، لازم است از دراز کشیدن بلافاصله پس از غذا خودداری کرده و حتی امکان بالا تنه را در هنگام خواب در موقعیت بالا تری از پایین تنه قرار دهند یا طرف پایین تخت ایشان در سطح پایین تری نسبت به قسمت بالای تخت قرار داشته باشد .

6- از مصرف مایعات همراه با غذا اجتناب کنید.

خونریزی گوارشی

خونریزی گوارشی در اثر صدمه و آسیب موضعی ایجاد می شود و موجب زخم مخاط دستگاه گوارش می گردد. خونریزی گوارشی به دو دسته با منشأ فوقانی و تحتانی تقسیم می شوند.

برخی از علل شایع خونریزی گوارشی فوقانی:

- 1- زخم های معده و دوازدهه
- 2- واریس های گوارشی
- 3- آسیب های مخاط معده واثنی عشر
- 4- بیماریهای التهابی مری و بدخیمی ها

علل قرمز شدن مدفوع:

وجود خون، مصرف قره قورت، مصرف غلات و حبوبات قرمز رنگ، آب گوجه فرنگی، مکمل های آهن، چغندر، لبو

علل سیاه شدن رنگ مدفوع:

خونی که از معده میاید، مصرف قرص آهن، مصرف داروی بیسموت، شیرین بیان، اگر سایر علل سیاه شدن مدفوع را درخود پیدا نکردید و به وجود خون در مدفوع شک کرده و برای بررسی بیشتر به پزشک مراجعه نمایید.

علائم خونریزی گوارشی

1- استفراغ خون روشن یا موادی با زمینه ی قهوه ای که نشانه خونریزی قسمت فوقانی دستگاه گوارش است

2- مدفوع قیری بد بو، این نوع مدفوع که ملنا نام دارد بوجود خون حداقل به مدت 14 ساعت در دستگاه گوارش دلالت دارد.

3- خون قرمز روشن در مدفوع که بیشتر مربوط به خونریزی قسمت تحتانی گوارش است.

4- خونریزی مخفی دستگاه گوارش که درازمایشات اختصاصی مربوط به مدفوع تشخیص داده میشود که با علائم کاهش وزن و کم خونی مزمن همراه است.

5- علائم از دست دادن خون یا کم خونی مثل خستگی، سیاهی چشم، درد قفسه سینه یا تنگی نفس، افت فشار خون

6- در برخی موارد شوک به دلیل از دست دادن شدید خون (بیش از یک لیتر در 24 ساعت)

نکته:

یکی از علل شایع خونریزی های گوارشی، استفاده بی رویه از داروهای ضدالتهابی غیر استروئیدی مثل (مفنامیک اسید، دیکلوفناک، بروفن، پیروکسیکام و...) است. به همین دلیل این داروها باید فقط با مشاوره پزشک و به مقدار لازم مصرف شوند.

درمان

زمانی که بیمار با خونریزی گوارشی مراجعه میکند.

پس از ثابت کردن علائم حیاتی بیمار از طریق مایع درمانی مناسب (سرم تزریقی)، برای بیمار لوله معده گذاشته میشود، شستشوی معده انجام میشود و وضعیت شدت خونریزی تخمین زده میشود.

گاه به دلیل عدم توقف خونریزی جراحی اورژانسی ضروری است. برای تشخیص یا درمان خونریزی، بسته به منشأ آن اندوسکوپی انجام میشود.

لطفا:

1- داروها را طبق دستور پزشک معالج خود به موقع و صحیح مصرف کنید.

2- قرص های جویندی را کامل بجوید.

3- قبل از مصرف شربت های انتی اسید، آن ها را به خوبی تکان دهید.